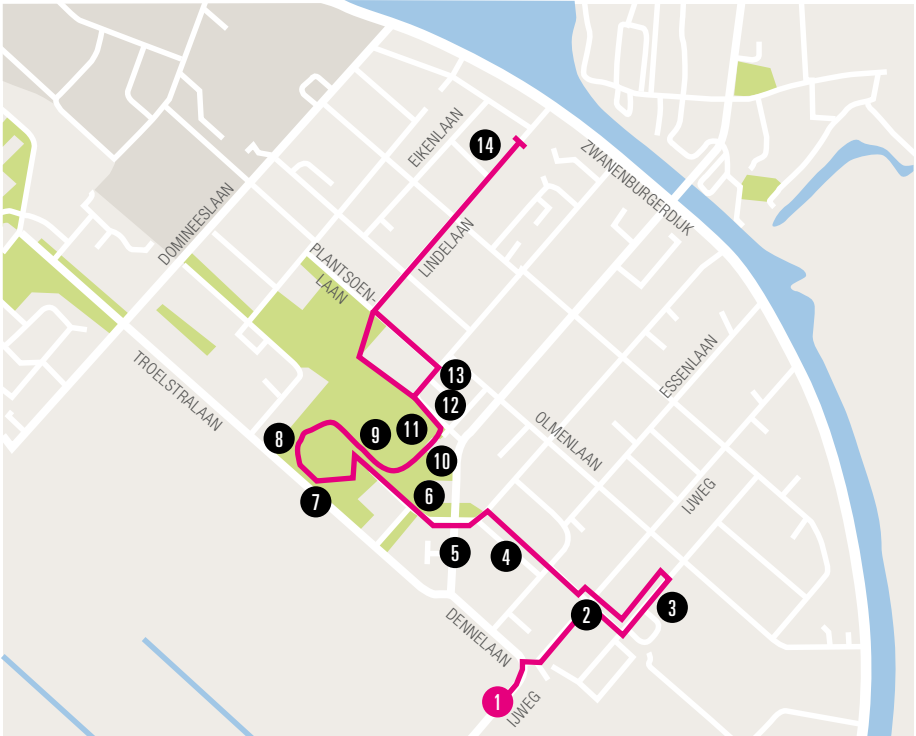

Ommetje Zwanenburg

5

Afstand: circa 2 kilometer

'Bomen om bij weg te dromen' is een serie fiets- en wandelroutes (evt. autoroute) langs bijzondere en monumentale bomen in de Haarlemmermeer

U wandelt, fietst of rijdt er met de auto vaak ongemerkt voorbij. Bomen die meestal al meer dan een eeuw figureren in de ontwikkeling van de Haarlemmermeer. Een aantal heeft de ontstaansgeschiedenis tot op heden meegemaakt en de oudste bomen - de essen bij de Eendenkooi in Vijfhuizen - hebben enkele eeuwen over het Haarlemmer Meer uitgekeken! Bomen die onze polder een groen gezicht geven, ons van zuurstof voorzien en van fijnstof verlossen. Velen zijn zo mooi en/of indrukwekkend, dat je er gemakkelijk bij wegdroomt. Er zijn veertien routes beschikbaar in ALLE delen van de Haarlemmermeer. Kijk voor een overzicht op www.stichtingmeergroen.nl

Zwanenburg heeft iets met bomen. De meeste straten in het dorp zijn naar bomen vernoemd. Deze wandeling van ongeveer 2 km brengt u langs een aantal bomen in het oudste deel van Zwanenburg-dorp. Bomen waar u vaak gewoon langs fietst of rijdt, en die tot leven komen als u de tijd neemt om er even bij stil te staan. Vanwege hun vorm, de kleur, de geur, het bijzondere blad, omvang, lengte of grandeur. De meeste bomen staan op openbaar terrein en zijn vrij te bezoeken. Sommige bomen staan op privéterrein. De eigenaren hebben toestemming gegeven om aandacht op de boom te vestigen, maar willen niet dat u op hun terrein komt. Geniet dan op afstand.

Startpunt: IJweg 175 (net buiten het dorp)

1 We beginnen bij een 100-jarige treures. Dit is een kweekvariant van de gewone es, die hangende takken heeft en niet steil omhoog groeit zoals de wilde variant. De boom heeft een omvang van 2.3 meter op borsthoogte.

Loop richting de bebouwde kom en volg de IJweg 300 meter tot de kruising met de Lijsterbeslaan. Op dat kruispunt heeft u rondom uitzicht op een aantal mooie bomen.

2 De hele IJweg in Zwanenburg is omzoomd met gewone platanen. Ze zijn ongeveer 50 jaar oud en de dikste hebben een omtrek van 2.5 meter. Platanen zijn bomen waarvan de schors afbladdert. Het zijn zuidelijke bomen met dikke, leerachtige bladeren die veel zon kunnen hebben. Ze kunnen goed tegen het afzagen van takken. Platanen worden daarom vaak gekandelaberd, dat wil zeggen dat alle brede takken kort op de stam worden afgezaagd. Later lopen ze dan weer uit. Platanen werden veel aangeplant in bepaalde bouwperiodes. Je vindt er veel in Zwanenburg, Badhoevedorp en in bepaalde wijken in Hoofddorp en Nieuw-Vennep.

Op het veldje ziet u een prachtige, solitaire kastanjeboom staan met een omvang van ruim 3.5 meter. Echt een boom om bij weg te dromen en te fantaseren over wat hij in zijn ruim honderdjarig bestaan allemaal heeft gezien....

In de tuinen voor de flat aan de Populierenlaan torenen twee enorme Italiaanse populieren boven alles uit. Ze zijn niet de allergrootste van de polder, maar mogen er zeker zijn.

Langs de Lijsterbeslaan links staan twee mooie Hollandse iepen van ruim 50 jaar oud. Ze hebben al een indrukwekkende omvang van 2.5 meter bereikt.

Aan de Lijsterbeslaan aan de westkant van de IJweg staat een grote treurwilg van 50 jaar oud met een omtrek van bijna 4 meter.

Ga vanaf de IJweg rechts de Lijsterbeslaan in en neem dan na 100 meter links de Populierenlaan. Daar ligt een parkje met een aantal interessante bomen. Allemaal van 50- 60 jaar oud.

3 In dit parkje staan bij de zandbak zeven haagbeuken. De dikste is 1.85 meter. Haagbeuken hebben een karakteristieke groeivorm met recht omhoog stekende takken. U vindt er ook 30 gewone platanen. Deze boomsoort groeit harder dan de haagbeuk. De dikste heeft een omtrek van

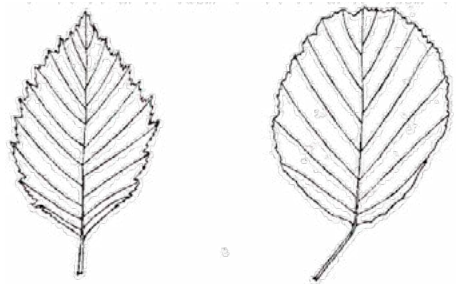

2.2 meter. Als derde boomsoort staan er zes veldesdoorns of Spaanse aken. Deze bomen worden niet zo groot. De dikste is 1.85 meter.

Ga terug naar de Lijsterbeslaan en steek de IJweg over en blijf de Lijsterbeslaan volgen. Deze gaat na 75 meter over in de Elzenkade.

4 De Elzenkade is een weggetje dat langst een vijver loopt en dat vol staat met elzen. De oudste elzen zijn 55 jaar oud. Het zijn geen zwarte elzen - de meest algemene inheemse elzensoort -, maar grijze elzen en waarschijnlijk een kweekvariëteit. De dikste is 2.1 meter in omvang. Het verschil in bladvorm tussen de gewone zwarte els (rechts) en de grijze of witte els (links) ziet u hieronder.

De elzen worden afgewisseld door 4-5 treurwilgen die even oud zijn. Wilgen groeien veel harder en dat verklaart

waarom de dikste wilg ruim 3 meter omvang meet.

Loop door over de Elzenkade die overgaat in de Nolenslaan. Deze laan wordt doorkruist door de Dennenlaan.

5 De Dennenlaan vormt het centrum van Zwanenburg. Langs de hele weg zijn Ginkgo's of Japanse Tempelbomen geplant. Ze zijn nog maar 20 à 30 jaar oud. Ginkgo's zijn bijzonder, omdat ze een 'missing link' vormden tussen naaldbomen en loofbomen. De bladeren van deze loofboom bestaan uit zijdelings aan elkaar gegroeide naalden. Ze dateren uit de tijd van de Dinosauriërs. Bladafdrukken van Ginkgo's kwamen veelvuldig voor in steenkool. Tot 1850 werd gedacht dat ze uitgestorven waren. Toen werden ze in een afgelegen dal in China herontdekt. De Ginkgo is dus een levend fossiel.

6 Op de hoek van de Dennenlaan en de Nolenslaan staat ook weer een aantal bezienswaardige bomen.

Aan het water ziet u 2 prachtige treurwilgen van ongeveer 3 meter omtrek. In het parkje langs de Dennenlaan staan 5 mooie platanen van bijna 2.5 meter omtrek en er staat ook een gewone esdoorn van 2 meter omtrek.

Volg de Nolenslaan tot het parkeerplaatsje bij het Wandelpark Zwanenburg.

7 Eerst lopen we in zuidelijke richting (linksaf vanaf parkeerplaats richting water) door het park richting de Troelstralaan. In de bosrand tussen het grasveld en de Troelstralaan staan 2 indrukwekkende Hollandse iepen, waarvan de dikste 3.15 meter omtrek heeft. Deze bomen moeten ouder zijn dan het park zelf (ca 80-100 jaar). Oude iepen zijn zeldzaam in Nederland door de 3 golven van iepenziekte sinds 1918, die elk 90-95 procent van het iepenbestand hebben geveld. Deze bomen moeten dus wel een behoorlijke ziekteresistentie hebben, waarmee ze ook wetenschappelijk van waarde zijn.

8 Midden op het veld staan vijf indrukwekkende essen met prachtige brede kronen. De dikste is ruim 2.5 meter.

9 We lopen terug over het grasveld naar de vijver. Net ten noorden van de parkeerplaats staan 2 dikke grijze wilgen van 3.5 meter omtrek. Let op de gaten die spechten in de stam hebben gehakt.

polder de mooiste kniewortels. Ze zijn wel 30-40 cm hoog en staan overal langs de waterkant. Als deze boom lager in of bij het water had gestaan, waren de kniewortels vele hoger geweest.

We lopen langs het water (rechtsaf) en steken het voetgangersbruggetje over.

10 Daar staat een van de meest unieke bomen van Zwanenburg, een moerascipres. We hebben 20 moerascipressen in de polder gevonden: 1 in Badhoevedorp, 2 in het Wandelbos Hoofddorp, 6 in Hoofddorp Toolenburg en 12 in de Japanse tuin in het Haarlemmermeerse Bos. De moerascipres is een naaldboom. Hij verliest in de winter zijn naalden, net als de watercipres. De moerascipres komt oorspronkelijk uit Amerika en komt voor in moerassen die soms maanden onder water staan, zoals The Everglades. De boom heeft voor deze ongemakkelijke situatie een elegante oplossing gevonden. Hij maakt 'kniewortels'. Dat zijn wortels die soms 1.5 meter hoog boven het water uitsteken. Met deze wortels staat hij goed verankerd in de bodem en kan hij lucht ademen. Dit exemplaar in Zwanenburg heeft van alle moerascipressen in onze

Ook is deze boom met zijn 2.5 meter omtrek de dikste moerascipres in de polder. Hoe het kan dat hij dikker is dan de 100-jarige bomen uit het Wandelbos in Hoofddorp, is onduidelijk. Mogelijk is de grond van het Zwanenburg park vruchtbaarder.

11 Zo'n 30 meter van de moerascipres staat een fraaie esdoorn van 2.3 meter dik.

Het wandelpad door het park komt uit op de Kerkhoflaan.

12 Op de kruising met de Cederlaan staat een redelijk ontwikkelde tamme kastanje. Een van de weinige tamme kastanjes in de polder. De boom is ongeveer 1.5 meter in omtrek. Net om de hoek bij Cederlaan nummer 30 staat een aparte berk. Het is een rode berk die met zijn Latijnse naam zwarte berk heet. Hij kenmerkt zich door een donkere schilferige bast. De boom is 1.5 meter in omtrek en 50 jaar oud. Berken worden over het algemeen niet veel ouder dan 40-50 jaar.

Ga de Kerkhoflaan op.

13 Bij nummer 110 staat nog een berkensoort: de ruwe berk. Wetenschappelijk heet deze soort *Betula pendula*, omdat zijn takken erg naar beneden hangen. Dat kenmerk is goed te zien.

Sla na 100 meter linksaf de Plantsoenlaan in en na 100 meter rechtsaf de Lindenlaan.

14 Bij Lindenlaan 31 staat een mooie sierkers, de *Prunus ceratocifera*, met rode bladeren. Deze boom bloeit in april met roze bloemen. Hij heeft een omtrek van bijna 2 meter. Op Lindenlaan 29 staat een mooie rode beuk met een omvang van 2.5 meter. Beide bomen zijn ongeveer 80 jaar oud.

Wij hopen dat u genoten heeft van dit bomenommetje in Zwanenburg.

Op de website van M.E.E.RGroen (www.stichtingmeergroen.nl) vindt u meer wandel- en fietsroutes langs bijzondere en monumentale bomen in de Haarlemmermeer.

Colofon

Bomen om bij weg te dromen is een project van Stichting M.E.E.RGroen in samenwerking met De Heimanshof. De routes zijn te downloaden via www.stichtingmeergroen.nl

Tekst: Franke van der Laan en Ans Röling.
Vormgeving: Member Since. Foto's: Ans Röling.
JANUARI 2015

Mogelijk gemaakt door de provincie Noord-Holland.